

«Тасдиқ мекунам»

Ректори ДМТ, профессор

Хушвахтзода К.Х.

«05»

10

2022с.

ХУЛОСАИ

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Рисолаи номзодии Бобоев Ҷурабой Абдусаломович дар мавзӯи: «Гулсангҳои қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор» дар кафедраи ботаникаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон иҷро карда шудааст.

Дар давраи тайёр намудани рисола аспирант Бобоев Ҷурабой Абдусаломович ба ҳайси ассистенти кафедраи ботаникаи факултети биологияи ДМТ кору фаъолият намудааст. Солҳои 2009 то 2012 ба ҳайси аспиранти ДМТ фаъолият намудааст. Таҳқиқоти ҳешро давоми солҳои 2012-2017 гузаронида, солҳои 2017-2020 рисолаи номзодии ҳешро пурра ба анҷом расонидааст.

Рохбари илмӣ: Қудратов Имомназар - доктори илмҳои биологӣ, профессори кафедраи ботаникаи факултети биологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таъин карда шудааст.

Дар натиҷаи муҳокимаҳо чунин хулоса қабул карда шуд:

Рисолаи номзодии муҳокимашуда кори пурра анҷомёфтаи илмӣ-таҳқиқотӣ мебошад. Кори илмӣ-таҳқиқотӣ - «Гулсангҳои қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор» дар шароити қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор бори нахуст мебошад, ки гуногунии гулсангҳои минтақаи мазкур омӯхта шуда, мавод пешниҳод менамояд.

Иштироки бевоситаи муаллиф баҳри ба даст овардани натиҷаҳо, ки дар рисола оварда шудаанд. Муаллифи кори диссертатсионӣ дар тамоми зинаҳои таҷрибаҳои таҳқиқотӣ: коркарди кори мазкур, тафсиру таҳлили адабиётҳо, ба даст овардан, коркард ва таҳлили натиҷаи таҷрибаҳо, хулосабарорӣ ва тайёр кардани маводи илмӣ аз рӯи мавзӯи таҳқиқотӣ, барои нашри маводҳои таҳқиқотӣ ва тайёр кардани диссертатсия бевосита ширкат намудааст.

Навгони илмӣ: Бори аввал таҳлили систематикӣ ва таксономӣ гузаронида шуда аст, ки дар натиҷа таркиби намудӣ бо 314 намуди гулсангҳо, ки ба 72 авлод, 26 оила, 8 тартиб мансубанд, муайян гардидааст, ки қариб 58,36%-и ҳамаи гулсангҳои ҳудуди Тоҷикистонро ташкил медиҳад. Муайян карда шуд, ки аз шумораи гулсангҳои мазкур ду намуд аз авлоди - *Lecanora* дар Тоҷикистон ва

якинамуд - *Thyrea confusa* Henssen дар қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор бори аввал ба қайд гирифта шудааст. Инчунин, бори аввал таҳлили географӣ, таҳлили муқоисавӣ гузаронида шуда, гурӯҳи экологии гулсангҳо ва ҷойгиршавии онҳо дар типҳои наботот нишон дода шудааст. Ҳамзамон, бори аввал шаклҳои ҳаётии гулсангҳои минтақа нишон дода шуда аст.

Дарачаи саҳеҳияти натиҷаҳои илмӣ, пешниҳодҳо ва тавсияҳои, ки дар рисола оварда шуданд. Рисолаи илмӣ Бобоев Чурабой Абдусаломович дар сатҳи хуби илмӣ иҷро карда шудааст. Рисола бо истифодаи натиҷаҳои маводҳои шахсан ҷамъовардашуда асоснок карда шудааст. Ҳангоми гузаронидани таҷрибаҳои усулҳои маъмулӣ ва технологияи муосир истифода карда шудаанд. Натиҷаҳои илмӣ диссертатсия метавонанд, дар раванди иҷрои таҳқиқотҳои илмӣ ва ҷараёни таълим дар факултетҳои биологии донишгоҳҳо ва муассисаҳои олии касбии соҳаи кишоварзӣ истифода шаванд.

Аҳамияти илмӣ ва амалии рисола. Таҳқиқоти мазкур саҳми калонест дар омӯзиши лихенофлораи Тоҷикистон, зеро гулсангҳо яке аз қисматҳои махсуси экосистемаҳои табиӣ ба ҳисоб мераванд. Таҳқиқ намудани намудҳои флораи гулсангҳои қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор ва таҳлили хусусиятҳои систематикӣ, таксономӣ ва экологии онҳо аҳамияти назарявӣ дорад.

Кори мазкур дар таҳқиқотҳои флористикӣ, экологӣ ва географияи гулсангҳо ҳамчун ҳиссаи арзандаро мегузорад. Натиҷаи муҳими кор дар он зоҳир мегардад, ки маълумоти дақиқ дар бораи намудҳои гулсангҳо дар ҳудуди нишебиҳои қаторкӯҳи Ҳисор муайян шуда, дар оянда барои тартиб додани китоби флораи гулсангҳои Тоҷикистон ва хондани курси махсус доир ба лихенология, микология, экология ва таҷрибаомӯзии тобистона дар кафедраи ботаникаи донишгоҳҳо истифода мешаванд.

Мазмуни асосӣ, ки ба ҳимоя пешниҳод мешавад.

1. Бори аввал дар асоси маводҳои ҷамъоваришуда ва маълумоти адабиётӣ рухати лихенофлораи қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор тартиб дода шудааст, ки дар он 314 намуд, 72 авлод ва 26 оила ба қайд гирифта шудаанд.
2. Дар ҳудуди Тоҷикистон 2 намуд бори аввал ба қайд гирифта шудааст.
3. Ҷойгиршавии намудҳои алоҳида вобаста ба типҳои наботот ва биотопҳо мавриди омӯзиш қарор гирифтаанд.
4. Шаклҳои ҳаётии гулсангҳои қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор

муайян карда шудаанд.

5. Хусусиятҳои географии гулсангҳои қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор таҳлил гардида, дар натиҷаи он 8 намуди гурӯҳи паҳншавӣ чудо карда шудааст.

Хулосаҳои умумӣ оид ба пешниҳоди рисола барои дифоъ. Иштирокчиёни ҷаласаи васеи факултети биологияи ДМТ оид ба муҳокимаи рисола чунин меҳисобанд: пас аз бозхонд кардан, хатогии рисолаи Бобоев Ҷурабой Абдусаломович дар мавзӯи «Гулсангҳои қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор» аз ҷониби худи ӯ бартараф карда шуда, ҳамчун кори илмӣ-таҳқиқотии анҷомёфта барои инкишофи илми ботаника мусоидат менамояд. Рисола ба ҳама талаботҳои барои рисолаи номзадӣ аз тарафи Низомномаи намунавӣ оид ба Шӯроҳои диссертатсионӣ, ки аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардидааст, ҷавобгӯ мебошад. Ҳамаи мутахассисоне, ки оид ба мавзӯи: «Гулсангҳои қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор» мулоҳизаҳои шонро пешниҳод намуда буданд, рисолаи мазкурро барои пешниҳод ба Шӯрои диссертатсионӣ аз рӯйи ихтисоси 03.02.01 – Ботаника тавсия намуданд.

Дарачаи натиҷаҳои рисола дар мақолаҳои илмӣ. Аз рӯйи мавзӯи диссертатсия 12 корҳои илмӣ, аз ҷумла 5 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Мақолаҳо дар маҷаллаҳои тақризшаванда:

[1-М]. Бобоев Дж. А. Лишайники бассейна реки Варзоб / Бобоев Дж.А // Паёми ДМТ, маҷаллаи илмӣ. Баши «Илмҳои табиӣ». -2013.- №1/3(110). -С.229-233.-ISSN 2074-1847.

[2-М]. Бобоев Дж. А. Лишайники ущелья Алмоси / Бобоев Дж.А // Паёми ДМТ, маҷаллаи илмӣ. Баши «Илмҳои табиӣ». -2014.- №1/1(126).- С.161-166.-ISSN 2074-1847.

[3-М]. Бобоев Дж. А. Анализ эпифитных лишайников бассейна реки Варзоб / Бобоев Дж.А // Маҷаллаи илм ва фановарӣ –Душанбе. - 2019г.-№1- С.65-70. ISSN 2312-3648.

[4-М]. Бобоев Ҷ. А. Гулсангҳои эпифитии қисмати ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор / Бобоев Ҷ.А // Маҷаллаи илм ва фановарӣ – Душанбе. -2019г.-№4- С.246-250. ISSN 2312-3648.

[5-М]. Қудратов И. Бобоев Ҷ. А. Паҳншавии гулсангҳои эпифитии қисмати ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор дар тилои наботот / И. Қудратов, Ҷ. А. Бобоев // Маҷаллаи илм ва фановарӣ. -Душанбе. -2020г.-№3 - С.277-285. ISSN 2312-3648.

Мақола ва тезисҳо дар маҷмӯаҳои конференсияҳо:

- [6-М]. Кудратов И., Бобоев Дж. А. Эпифитные лишайники чернолесья южного склона Гиссарского хребта / Кудратов И., Бобоев Дж. А. // Материалы Шестой Международной конференции: «Экологические особенности биологического разнообразия» (Душанбе, 2015г.) -С.14-15.
- [7-М]. Бобоев Дж. А. Петрофильные лишайники Южного склона Гиссарского хребта / Бобоев Дж // Научно-теоретическая конференция профессорско-преподавательского состава ТНУ (Душанбе, 2016г). -С.127-128.
- [8-М]. Кудратов И., Бобоев Дж.А. Оценка загрязнения промышленных объектов методом лишеноиндикации / Кудратов И., Бобоев Дж.А.// Материалы Республиканской конференции: «Охрана животного мира Республики Таджикистан», (Душанбе, 2017г). -С. 49-50.
- [9-М]. Бобоев Дж. А. Кудратов И. Лишайники ущелья Кондара / Кудратов И., Бобоев Дж.А.// Материалы Республиканская научно-теоретическая конференция кафедры ботаники Таджикского национального университета: «Проблемы таксаномии растительности Таджикистана» (Душанбе, 2017г., С-36-37.
- [10-М]. Бобоев Дж. А. Кудратов И. Лишайники шибляка южного склона Гиссарского хребта / Кудратов И., Бобоев Дж.А.// Материалы Республиканской научно-теоретической конференции профессорско-преподавательского состава и сотрудников ТНУ, посвященной «Годам развития села, туризма и народных ремесел, (2019-2021гг» и «400-летию Миробида Сайидо Насафи» (Душанбе, 2019г.). -С.127-128.
- [11-М]. Кудратов И., Бобоев Дж. А. Лишайники чернолесья бассейна реки Варзоб / Кудратов И., Бобоев Дж.А.//, Материалы Республиканской научно-теоретической конференции профессорско-преподавательского состава и сотрудников ТНУ, посвященной «700-летию выдающегося таджикского поэта Камола Худжанди» и «20-летию изучения и развития естественных, точных и математических наук в сфере науки и образования (2020-2040 гг.)» (Душанбе, 2020г.).- С. 311-312.
- [12-М]. Кудратов И., Бобоев Дж. А. Лишайники ущелья Каратаг / Кудратов И., Бобоев Дж.А.// Материалы Республиканской конференции ТНУ: «Современные экологические проблемы чистой воды и его роль в устойчивого развития общество» (Душанбе, - 2020г). -С.95-96.

Қарор карда шуд: Диссертатсияи номзиди Бобоев Чурабой Абдусаломович дар мавзӯи: «Гулсангҳои қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор» барои Ҳимоя бо мақсади дарёфти дараҷаи илмӣ номзиди илмҳои биология аз рӯйи ихтисоси 03.02.01 – Ботаника пешниҳод карда шавад.

Хулоса дар ҷаласаи васеи факултети биологияи ДМТ қабул карда шуд.

Дар ҷаласа иштирок намуданд: 32 нафар.

Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» - 32.

«Муқобил»- нест, «бетараф» - нест.

Суратмаҷлис аз 30-юми сентябри соли 2022.

Раис:

Номзиди илмҳои биологӣ,
муdiri кафедраи ботаникаи
факултети биологияи ДМТ

 Кароматуллои Қ.

Имзои Қ. Қурбонро тасдиқ
мекунам, сардори раёсати
кадрҳо ва корҳои махсуси ДМТ

Тавқиев Э.Ш.

5.10.2022e